

## POSTANOWIENIE

[Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch (przewodniczący)

SSN Jacek Wygoda (sprawozdawca)

SSN Piotr Sławomir Niedzielak

protokolant asystent sędziego Bernard Bałazy

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 21 sierpnia zażalenia obwinionego – radcy prawnego A. K. oraz zażalenia jego obrońcy, na postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 26 czerwca 2018 r., o sygn. akt (...), o oddaleniu wniosku o wznowienie postępowania w sprawie dyscyplinarnej z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, zakończonego prawomocnym orzeczeniem z dnia 27 stycznia 2016r., Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. sygn. akt D (...).

działając na **podstawie** art. 27 § 1 pkt 1 lit. b tiret 2 i art. 77 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., o Sądzie Najwyższym (Dz.U.2019.825 t.j.), w zw. z art. 547 § 1 k.p.k. i w zw. art. 74 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U.2018.2115 t.j. ze zm.).

**postanowił:**

zażalenie pozostawić bez rozpoznania

### UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 27 stycznia 2016 r., sygn. akt D (...) Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. (dalej: Sąd Dyscyplinarny) uznał radcę prawnego A. K., winnym tego, że dopuścił się zawinionego nienależytego prowadzenia sprawy, w ten sposób, że w okresie pomiędzy 29 listopada 2010 r., a dniem 18 sierpnia 2011, w sprawie o sygn. Akt IV P (...) toczącej się przed Sądem Rejonowym w Ł., IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych, nie kontaktował się z klientem A. M. i nie informował swojego mocodawcy o przebiegu sprawy oraz o czynnościach podejmowanych w sprawie, w której został ustanowiony przez A. M. na mocy pełnomocnictwa z dnia 29 listopada 2010 r. oraz, że zwlekał ze złożeniem pozwu w sprawie z powództwa A. M. a następnie nie uzupełnił pozwu na wezwanie Sądu, co skutkowało zwrotem pozwu w dniu 18 sierpnia 2011 r. – który to czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne, jako czyn sprzeczny z zasadami wyrażonymi w art. 6 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego ogłoszonego uchwałą nr (...) Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r., (dalej: Kodeks Etyki). Za czyn ten na podstawie art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 pkt 4 ustawy o radach prawnych, Sąd Dyscyplinarny wymierzył obwinionemu karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na czas dwóch lat oraz dodatkowo na podstawie art. 65 ust. 2b ustawy o radach prawnych orzekł zakaz wykonywania patronatu. Ponadto, Sąd Dyscyplinarny umorzył postępowanie wobec ww. obwinionego w zakresie drugiego z zarzucanych mu przewinień dyscyplinarnych, a mianowicie, że: „w okresie pomiędzy dniem 29 listopada 2010 r., a dniem 18 sierpnia 2011 r., nie kontaktował się z klientem A. M. i nie informował swojego mocodawcy o przebiegu sprawy oraz o czynnościach podejmowanych w sprawie, w której został ustanowiony przez A. M. na mocy pełnomocnictwa z dnia 29 listopada 2010 r.”. (tom I akt WO-(...), k. 172). Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 12 sierpnia 2016 r. (k. 13 akt głównych).

Po uprawomocnieniu się ww. orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego, obwiniony pismem z dnia 21 września 2016 r., wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania, uzasadniając to często zmianą miejsca pobytu, podyktowaną sytuacją osobistą, na skutek której nie zapoznał się z częścią korespondencji wysyłanej do niego w przedmiotowej sprawie. Wraz z wnioskiem przywrócenie terminu obwiniony skierował do sądu odwołanie od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 stycznia 2016 r., sygn. akt D (...), w którym wniósł o: „uniewinnienie obwinionego od stawianych zarzutów, umorzenie postępowania lub z ostrożności procesowej, w przypadku uznania błędów w postępowaniu obwinionego w przedmiotowej sprawie wymierzenie mu kary upomnienia lub nagany wraz z uzasadnieniem tych błędów w celu ich uniknięcia w przyszłości” (tom II akt WO-

(...), k. 214-216). W dniu 27 września 2016 r., obrońca obwinionego wystosował „uzupełnienie do odwołania” obwinionego z dnia 21 września 2016 r. (tom II akt WO-(...), k. 218-222). Jednocześnie wnioskodawca przyznał, iż niedopatrzeniem z jego strony było niepodanie aktualnego adresu korespondencyjnego jako przyczynę takiego stanu rzeczy wskazując: „chęć uniknięcia ciągłych zmian w adresie korespondencyjnym” (tom II akt WO-(...), k. 209).

Ponadto, wnioskiem z dnia 14 października 2016 r., obrońca obwinionego radcy prawnego A. K., wniósł o wznowienie postępowania sygn. akt D (...), zakończonego prawomocnym orzeczeniem Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 stycznia 2016 r. Obrońca obwinionego wniósł także o: „uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i umorzenie postępowania w sprawie na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., w z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., w zw. z art. 74<sup>1</sup> oraz art. 70 ust. 2 ustawy o radcach prawnych (tom II akt WO-(...), k. 202-206).

Postanowieniem z dnia 17 października 2016 r., sygn. akt D (...), Sąd Dyscyplinarny przywrócił termin do wniesienia odwołania od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 stycznia 2016 r., sygn. akt D (...) oraz postanowił oddalić wniosek o wstrzymanie wykonania ww. orzeczenia (tom II akt WO-(...), k. 233).

Po zapoznaniu się w dniu 7 listopada 2016 r., z treścią odwołania obwinionego radcy prawnego A. K. z dnia 21 września 2016 r. oraz z treścią „uzupełnienia odwołania” obrońcy obwinionego z dnia 27 września 2016 r., Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. zarządził m.in.: „na podstawie art. 439 k.p.k., przyjmując środek odwoławczy” oraz o: „przekazaniu akt sprawy do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego (...)” (tom II akt WO-(...), k. 224).

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. (zwany dalej: Wyższy Sąd Dyscyplinarny), po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 stycznia 2017 r., sprawy sygn. akt WO 167/16, dotyczącej radcy prawnego A. K., na skutek odwołania, od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie sygn. akt D (...) postanowił pozostawić bez rozpoznania przyjęty środek odwoławczy z uwagi na to, że przyjęcie środka odwoławczego nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu (tom II akt WO-(...), k. 244).

Zażalenie na postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 25 stycznia 2017 r., sygn. akt WO (...), wniósł obrońca obwinionego radcy prawnego A. K. w dniu 20 lutego 2017 r. (tom II akt WO-(...), k.261-268) oraz sam obwiniony w dniu 27 lutego 2017 r. (tom II akt WO-(...), k. 270-275).

Wyższy Sąd Dyscyplinarny w dniu 16 maja 2017 r., działając na podstawie art. 430 §2 k.p.k., wydał postanowienie, którym utrzymał w mocy postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 25 stycznia 2017 r. o pozostawieniu bez rozpoznania przyjętych środków odwoławczych (tom II akt WO-(...), k. 289).

W dniu 18 maja 2017 r., obrońca obwinionego wniósł o wstrzymanie wykonania orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 stycznia 2016 r., sygn. akt D (...) do czasu rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania (tom II akt WO-(...), k. 308).

Po zapoznaniu się w dniu 17 sierpnia 2017 r., z treścią wniosku obrońcy obwinionego rady prawnego A. K. z dnia 14 października 2016 r., o wznowienie postępowania zakończonego orzeczeniem z dnia 27 stycznia 2016 r. sygn. akt D (...), Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. wydał zarządzenie dot. przyjęcia tegoż wniosku i przekazanie akt sprawy do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego (tom II akt WO-(...), k. 312).

Dnia 21 sierpnia 2017 r., Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. zarządził wstrzymanie wykonania orzeczenia z dnia 27 stycznia 2016 r., sygn. akt D (...), do czasu rozpoznania wniosku o wznowienie tegoż postępowania (tom II akt O-(...), k. 322).

W dniu 6 marca 2018 r. oraz 4 kwietnia 2018 r., kolejno: obrońca obwinionego i obwiniony, skierowali do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wnioski, domagając się w nich merytorycznego rozpoznania złożonego wcześniej wniosku z dnia 14 października 2016 r., o wznowienie postępowania sygn. akt D (...) (tom II akt WO-(...), k. 350, 356).

W dniu 26 czerwca 2018 r. Wyższy Sąd Dyscyplinarny, postanowieniem sygn. akt WO-(...), w sprawie radcy prawnego A. K. – obwinionego z art. 64 ust. 1 ustawy o radach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, oddalił wniosek ww. obwinionego o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym orzeczeniem Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 stycznia

2016 r., sygn. akt D (...) (tom II akt WO-(...), k. 373-380). W uzasadnieniu swojego orzeczenia Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazał, iż „doręczenie obwinionemu odpisu orzeczenia o ukaraniu zostało dokonane w formie stanowiącej tzw. fikcję doręczenia osobistego, na adres, który wskazał do korespondencji. Przyjmuje się zatem, że od tego też momentu tj. od dnia 28 lipca 2016 r. obwiniony posiadał wiedzę co do wydanego wobec niego orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 stycznia 2016 r. Dlatego miesięczny termin, o którym mowa w art. 540b § 1 k.p.k., upłynął w dniu 28 sierpnia 2016 r. To oznacza, że i wniosek o wznowienie postępowania z dnia 14 października 2016 r. został wniesiony po upływie ustawowego terminu i nie mógł doprowadzić do jego uwzględnienia” (k. 379-380).

Postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, zaskarżył do Sądu Najwyższego obrońca obwinionego zażaleniem z dnia 29 sierpnia 2018 r. (data wpływu do 3 września 2018 r). W wywiedzionym środku odwoławczym obrońca obwinionego, zarzucił zaskarżonemu rozstrzygnięciu naruszenie przepisów postępowania: „art. 540 § 1 pkt 2 lit a) k.p.k., w zw. z art. 74<sup>1</sup> pkt 1 ustawy o radach prawnych, względnie zaś:

- art. 542 § 3 k.p.k., w zw. z art. 74<sup>1</sup> pkt 1 ustawy o radach prawnych, poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, w której skazujący obwinionego wyrok, wydany w sprawie mającej stanowić przedmiot wznowienia postępowania, zapadł w warunkach przedawnienia karalności – skazany nie podlegał karze- a przez to, skarżone rozstrzygnięcie zapadło przy nieuwzględnieniu treści art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., i w zw. z art. 70 ust. 2 oraz art. 74<sup>1</sup> pkt 1 ustawy o radach prawnych, jako orzeczenie wydane wbrew wystąpieniu pozytywnej dla wznowienia postępowania przesłanki przedawnienia karalności aktualnej już na moment orzekania o winie i ukaraniu obwinionego;

- art. 133 § 2 k.p.k., 136 § 1 k.p.k., 139 § 1 k.p.k., ww. w zw. z art. 74<sup>1</sup> pkt 1 ustawy o radach prawnych, poprzez ich zastosowanie i przyjęcie, że obwiniony zawiadomiony był o terminach rozpraw, co do których rozstrzygnięto kwestie jego odpowiedzialności dyscyplinarnej w sposób prawidłowy i umożliwiający podjęcie i prowadzenie obrony, podczas gdy okoliczności sprawy nie legitymizują przyjęcia, że doszło do prawidłowego doręczenia zawiadomień o rozprawach w dniach

12 i 27 stycznia 2016 r., - tak poprzez awizację (z uwagi na jej nieprawidłowość), jak i przypisanie skutku doręczenia w związku z odmową przyjęcia pisma oraz w związku z informacją o zmianie adresu zamieszkania;

- art. 540b k.p.k., w zw. z art. 74<sup>1</sup> pkt 1 ustawy o radach prawnych, poprzez odmowę jego zastosowania w przypadku wypełnienia wszystkich wyartykułowanych tym przepisem przesłanek warunkujących wznowienie postępowania, a sprowadzających się do zaistnienia braku wiedzy obwinionego o terminie rozprawy, na której zapaść miał wyrok skazujący, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika wprost, że obwiniony wiedzy o terminie nie mógł powziąć, nadto zaś, nie wystąpiła sytuacja legitymizująca przyjęcie, że prawnie skuteczne jest uznanie, iż doszło do doręczenia zastępczego oraz skutecznego zawiadomienia obwinionego o termiach rozpraw w dniach 12 i 27 stycznia 2016 r". Jednocześnie obrońca oskarżonego wniosł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu.

Środek odwoławczy od postanowienia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 26 czerwca 2018 r. sygn. akt WO-(...), wniosł także sam obwiniony, który to zażaleniem z dnia 7 września 2018 r., (data wpływu 10 września 2018 r.), zarzucił zaskarżonemu postanowieniu „naruszenie przepisów postępowania, a to:

- art. 540 § 1 pkt 2 lit a) k.p.k. w zw. z art. 74<sup>1</sup> pkt 1 ustawy o radcach prawnych, względnie zaś:

- art. 542 § 3 k.p.k., w zw. z art. 74<sup>1</sup> pkt 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, w której skazujący obwinionego wyrok, wydany w sprawie mającej stanowić przedmiot wznowienia postępowania, zapadł w warunkach przedawnienia karalności – skazany nie podlegał karze - a przez to, skarżone rozstrzygnięcie zapadło przy nieuwzględnieniu treści art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., i w zw. z art. 70 ust. 2 oraz 74<sup>1</sup> pkt 1 ustawy o radcach prawnych, jako orzeczenie wydane wbrew wystąpieniu pozytywnej dla wznowienia postępowania przesłanki przedawnienia karalności aktualnej już na moment orzekania o winie i ukaraniu obwinionego;

- art. 133 § 2 k.p.k., 136 § 1 k.p.k., 139 § 1 k.p.k., w zw. z art. 74<sup>1</sup> pkt 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez ich zastosowanie i przyjęcie, że obwiniony

zawiadomiony był o terminach rozpraw, co do których rozstrzygnięto kwestie jego odpowiedzialności dyscyplinarnej w sposób prawidłowy i umożliwiający podjęcie oraz prowadzenie obrony, podczas gdy okoliczności sprawy nie legitymizują przyjęcia, że doszło do prawidłowego doręczenia zawiadomień o rozprawach w dniach 12 i 27 stycznia 2016 r., - tak poprzez awizację (z uwagi na jej nieprawidłowość), jak i przypisanie skutku doręczenia w związku z odmową przyjęcia pisma oraz w związku z informacją o zmianie adresu zamieszkania;

- art. 540b § 1 k.p.k., w zw. z art. 74<sup>1</sup> ustawy o radcach prawnych, poprzez odmowę jego zastosowania w przypadku wypełnienia wszystkich wyartykułowanych tym przepisem przesłanek warunkujących wznowienie postępowania, a sprowadzających się do zaistnienia braku wiedzy obwinionego o terminie rozprawy, na której zapaść miał wyrok skazujący, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika wprost, że obwiniony wiedzy o terminie nie mógł powziąć, nadto zaś, nie wystąpiła sytuacja legitymizująca przyjęcie, że prawnie skuteczne jest uznanie, iż doszło do doręczenia zastępczego oraz skutecznego zawiadomienia obwinionego o terminach rozpraw w dniach 12 i 27 stycznia 2016 r". Skarżący wniósł ponadto, o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu.

#### **Sąd Najwyższy zważył co następuje.**

Zgodnie z treścią, mającego zastosowanie w niniejszej sprawie, przepisu art. 547 § 1 k.p.k. na postanowienie oddalające wniosek o wznowienie postępowania albo pozostawiające go bez rozpoznania, nie przysługuje zażalenie, jeżeli orzekł o tym sąd apelacyjny lub Sąd Najwyższy.

W przedmiotowej sprawie zaskarżone orzeczenie wydał Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych, który to sąd jest „korporacyjnym” sądem dyscyplinarnym II instancji. Zgodnie z poglądem doktryny, który Sąd w niniejszym składzie w pełni aprobuje, sądy dyscyplinarne II instancji są sądami apelacyjnymi w rozumieniu art. 547 § 1 k.p.k., a zatem ich rozstrzygnięcia w przedmiocie oddalenia wniosku o wznowienie postępowań dyscyplinarnych są niezaskarżalne (W. Koziół, Odpowiedzialność

Dyscyplinarna sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych i notariuszy, Warszawa 2016, str. 121).

Z tego też powodu należało postanowić jak powyżej.